

ویناوال: حاجی نور احمد (قرآن مل)

ددې کتاب د چاپ حق له ویناوال سره خوندي دی

د کتاب ځانگړني

- د کتاب نوم :: مناجاتونه
- شاعري او کمپوز :: حاجي نوراحمد ((قرانمل))
- خپرندوی :: ارواښاد غریبک اسلامي فرهنگي خپرندویه ټولنه
- د چاپ کال :: ۱۳۸۹ لمریز کال د کب میاشت
- د خپرندوی اړیکه :: ۰۰۹۳۷۰۰۳۲۲۰۷۱
- د لیکوال انټرنیټ پته :: noorahmad_kakar@yahoo.com
- انلاین چاري :: مختار احمد احسان www.Larawbar.com

اهدا

د ښاد روان ابوالفیض مولوي

عبدالغفار بريالي

روح ته !

Download from: aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحيم

بناغلی الحاج نوراحمد ((قرانمل)) دکندهار دخوانو شاعرانو، لیکوالانو او خپرونکو څخه دی چې زیاتي لیکني او خپرنی یې کړيدي چې لمړی شعري ټولگه او ځیني نور اثار یې چاپ سويدي او ځیني یې ناچاپه پاته دي

پاک خداي (ج) دي توان ورکړي چې دغي مېړنی د غورځنگو، قیامونو او نهضتونو پښتو ژبې ته زیات کار او خدمت وکړي او دغه د حماسو ژبه راژوندي کړي او په گډه یې د دنیا د پرمختللو ژبو په قطار کښي ودرؤ او پربنډو چې زموږ د ژبې د ادب او فرهنگ د بنمنان دي زموږ د ادبي او فرهنگي بهیر د پیشرفت انکشاف او پرمختگ مخه ونیسي موږ د پښتني ټولني د هر پښتون خپرونکی، شاعر، لیکوال او ادیب دا ایماني او وجداني دنده ده چې دخپلي مورنی ژبې د بقا او پرمختگ لپاره لستونې راوغاري تحقیق، څېړنه، ژباړي او پخپل مورنی ژبه علمي، ادبي، تاریخي او اساسي اثار ولیکي او کلتور او فرهنگ په غني کړي خو الحمد الله اوس په پښتني ځوانانو کښي د احساس پيدا سويدي چې دخپل فرهنگ ثقافت او ادب د بهبود او پرمختگ دپاره یې شپه او ورځ پرځان یوه کړېده چې یو د دغو ځوانو لیکوالو څخه الحاج نوراحمد قرانمل دی چې دخپلي مورنی ژبې [پښتو] په چوپړ پسي یې پښې لڅي کړيدي لیکني او خپرنی کوي. الحاج قرانمل د مناجاتو یوه شعري ټولگه نوې لیکلې ده، او څو ورځي مخکي یې ماته راوړه چې یو څه پرولیکم ده (قرانمل) پخپله شعري ټولگه کې داسې نوبت او نوي ترکیبونه راوړي وه چې ما په نورو شعري ټولگو کې نه وه لیدلي، چې ټولو شعرونو او نظمونو یې مناجاتي رنگ او خوند درلود تخیل پېچلي تشبیهات او استعارونه پکښي لیدل کېږي د شعر ژبه یې ساده او روانه ده او په ټولو شعرونو او نظمونو کښي یې د مردفي قافیې څخه کار اخیستی دی او په ټولو بیتو کښي یو د ((را)) رديف کارولی دی بل نوبت چې ماد ځوان شاعر الحاج (قرانمل) په شعرونو کښي ولیدی هغه د قافیې موضوع وه، دده ابتکار داؤ چې ده په شعري ټولگه کښي قافیې د الفبا په ترتیب یعنی د الف څخه بیا تر (یا) پوري په ترتیب راوړېده. مثلاً

خدايه کړه مي په عمل کي دناسوت را

رشتنوالی پر زړگي دملکوت را

چي ارواه مي ستا دښکلو ميلمنه وي

ناز نواز په وزرو دجـــــــــــــــــــــــــروت را

په پورته بیتو کښي د قافیې کلیمې دادي ((ناسوت، ملکوت او جبروت)) ((را)) چې د قافیو ترکیمو وروسته راغلي دي رديف بلل کېږي او دغي قافیې ته مردفه قافیې ويل کېږي.

د ځوان شاعر، لیکوال او خپرونکی حاجی ((قرانمل)) په اشعارو او نظمونو کښي ادبي صنعتونه دورايه څرگند یري مثلاً

دموسی دعصا غوندي چي لار بنود وي

دايوب استـــــــقامت په اهتزاز را

زه خليل چي دخليل دلار خليل ســــم

د خليل غوندي په اور کـــــــسي سرفرازا

په پورتنیو بیتو کښي شاعر د تلمیح ادبي صنعت راوړي دی یعنی د حضرت موسی (ع) او نمرود و قصې ته يې اشاره کړې ده یا د ابیت چي وايي:

ستاد ربار کي مي سرشخ په رکوع څوړ را

په نصیب کي د سلفو مي روغـــــــپر را

په پورته بیتو کي طباق یا تضاد راغلی دی چي دشخ او څوړ کلیمو ترمنځ تضاد یا طباق راغلی دی. قرانمل په ځینو بیتو کښي نامانوس کلیمات راوړي دي امکان دي ولري چي الحاج قرانمل دا کار د قافیې د ضرورت په اساس کړي وي نور نوزه خپله لیکنه پر داغه ځای را نغاړم لمړی ښاغلي الحاج نوراحمد (قرانمل) ته د دغې نوي شعري ټولگي مبارکي وایم او پر قلم دې برکت وي.

په درنښت

لسانس ښوونکی حاجي فضل محمد ((پنهان))

کندهار څلرمه ناحیه ده خواجه

۱۳۸۹/۲/۳۱ م کال

۷۸۲

د ټول بشریت پلار حضرت آدم (ع) چې له اسمانه محکمي ته راکښته سو نوئې دسترخښتن دربار ته د امناجات
و وایه ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخسرین ط

ترجمه: اي زما پروردگاره !

((مور پخپلو نفسونو ظلم کړیدی که چیري ته و مور ته بخښنه ونه کړې او پر مور رحم ونه وکړې مور به خامخا له
زیان کارو څخه سو))

حضرت ذکریا (ع) خپل رب ته ویل:

رب لاتذرنی فرداً وانت خیر الوارثین ط

اي پروردگاره !

((ما مه پرېرېده یوازې ځکه چې ته ئې ښه وارث او وارث جوړونکی))

حضرت یونس (ع) د ماهي په نس کې داسي ویل:

لااله الا انت سبحنک اني کنت من الظلمین ط

((نسته د عبادت و پرېرته له تا څخه پاکي ده تالره او زه یم له هغو کسانو څخه چې پر خپل ځان ئې ظلم کړیدی))

ټولو پیغمبرانو د خپل څښتن څخه د مناجات په ویلو او د حاجت په غوښتلو خپله بندگي ښکاره کړې ده د قران کریم
لمړۍ سوره سوره فاتحه او د همدې لمړې ایت (الحمد لله رب العلمین) دی

ترجمه:

((ټوله ثنا و صفت د ټول عالم و روزونکي لره دی))

د ستر او سپېڅلي څښتن بلیغ او معجز کلام هم دسترخښتن په مناجات او ستاینه پیلېږي. همدا راز د پښتنو
نیکه بیټ نیکه چې دیوې ونې لاندې به ناست و او خپل لاسونه به ئې خپل څښتن ته په زاریو لپه کړیوه
د امناجات به ئې وایه:

((لویه خدایه لویه خدایه

ستا په مینه په هر ځایه

دلته دي د غرو لمني

ز مور کړدی دی پکښې پلني

دا وگړي ډیر کړې خدایه

لویه خدایه لویه خدایه ((

د پښتنو د کلاسيکي او منځني دورې شاعرانو خپل د شعر د یو انونه د لوی څښتن په مناجات راپیل کړي دي چي
د ځينو شاعرانو شعرونه ئې د بېلگو په ډول را اخلو.

حضرت عبدالرحمن بابا

لویه خدایه رحیم ته ئې رحمن ته ئې

مهربان تر مور و پلار پر جهان ته ئې

مه مي باسه نا امیده له درباره

ولي داچي گدا زه او سلطان ته ئې

عبدالحمید مومند

الهی د محبت سوز و گدا زرا

په دا اور کي د سهي سمندر سازرا

تن پرور بلبل دي عیش کاندې په گلو

پروانه لره پروار زما پروا زرا

احمد شاه بابا

اوس زه ستا کوم ثنا

اي فریاد رس شاها

لاس پر سر درته ولاړیم

یار له ما مه کړې جدا

Download from: aghalibrary.com

پير محمد كا كړې

الهي توحيد د حمد و د ثنا را

په ثنا كښي تر بلبل ژبه گويا را

منور مي زړه په نور د مغفرت كړه

په تاريخه توره خونه كي رڼا را

شمس الدين كا كړې

ر به ستا په حمد گويا لرې زبان زما

نبايسته كړې په ثنا صفت بيان زما

په تحميد مي آئينه د زړه صيقل كړه

گوندي مخ پكښي خرگند سي د جانان زما

ميرزا حنان بارگزي

الهي د محبت په اور كي توان را

سمندر رنگه د پتي خولي بيان را

كل سختي مي له زړه وباسي قادره

لكه زلفي د خوبانو زړه پريشان را

مولانا عبد الغفار بريالي

باري خوله مي كړې گويا په مناجات رانا زل كړې ستا د فضل بركات

Download from: aghalibrary.com

د څگر داغ مي ډپوه د لمر پشان كړې

چي په ووينمه ارض وسموات

خوان شاعر اوليكوال نوراحمد ((قرانمل)) خپله همدا شعري ټولگه هم له پيله تر پايه په بيلا بيلو قافيو بنكلو تركيبو دستر او خلاق څښتن (ج) چي دمناجاتو او عباداتو لايق دي په مناجات ترتيب كړې ده قرانمل دنو الفاظو په اوډون او دنو و كليमतو په كارولو ځانته دشعر بېله لاراخيستي لکه وايي چي :

قرانمل په بندگي درته سرخم يم

پاڪه مينه پاڪه مېنه ايمان روڼ را

په پورته بيت كې د ادبي فنونو په اساس ناقص تجنيس كارول سوي چي مېنه د او سپدلو ځاي دي او مينه په معنوي لحاظ د بندگي او عبادت لپاره د سر خمېدل دي چي يوازي او يوازي د برحق معبود لپاره دي د مناجات يونېكلي مفهوم افاده كوي او د دې سره سره د پاكي ميني ذكر چي دخداي درسول (ص) او د مصلحو بندگانو مينه ده چي دخداي ج رضائي مطلب دي او د پاكي ميني يادونه ده چي په دنيا كې د عبادت او بندگي ځاي په اخرت كې جنتونه دي چي د مؤمنانو غوښتنه ده او د دې په څنگ كې دروڼ ايمان غوښتنه چي د صادقانو مخلصانو او سپېڅلو مومنانو ايمان دي.

بل ځاي وايي:

چي جواب (لتسئلن) لره بشر كړم

ذكاوت توفيق په غير كې دشكران را

په پورته بيت كښي قرانمل د (الهاكم تكاثر) ايت ته په خپل بيت كې اشاره كړې ده له خدايه دخداي دنعمتونو دشكر او توفيق غوښتونكي دي خو دلتسئلن په ورځ ئې دخپلي بندگي حق ادا كړي وي او دخداي دنعمتونو كفران ئې نه وي كړي. د قرانمل د مناجاتو همدا ټولگه د پښتو شعري ټولگو په لړ كې د بندگي د اوصافو په زبور بنكلي اوله نوښته ډكه ټولگه ده چي په ويلو ئې ماته دستر صوفي او عارف مولانا خواجه عبدالله انصار ورس سره ملفوظات او مناجات راپه زړه سي او دهغه د عرفان مناظر نظره راسي رشتيا هم د قرانمل همدا مناجاتونه هغه بندگي غوښتني او سوالونه دي چي د بنده او الله تر منځ درازونيا زارپكه ټينگه وي او د بنده دشيطاني غرور او تكبر كړغېرني لكې دانسان له زړه نه د نفس په اوبو پرېولي. نورنو تاسو او د قرانمل مناجاتونه په دې هيله چي ژوند تر پايه د بڅښونكي او مهربان څښتن ودر بار ته دخپلي بندگي اظهار په خضوع او خشوع وكړي او د همداسي مناجاتو په ويلو او غوښتلو د دواړو دارينو سعادت او شرافت ترلاسه كړي.

په اسلامي او افغاني مينه

روح الله ساقيار (عرفان)

بسم الله الرحمن الرحيم ط

درنو لوستونکو!

سلامونه درته وړاندي کوم امید دی چې ددې ټولګي په لوستنه سره مي له دعا هېر نکړی

دخو کلونو را پدې خوا مي له شعر سره خدای پاماني کړېده

ولي دا ټولګه چې مي دوه درې کلونه مخکي سره ترتيب کړېوه دفرصت څخه په ګټه پورته کېدنه مي تر تاسو درنو درو رسوله کېدای سي ما هغه شاعرانه انځوګري او تخيل په کېني نوي کار ولي کوم چې دشعر په ساحرانه ژبه کي اړتيا ورته لیده کېږي ولي پر دې بنسټ چې ديوه ستر مفهوم اساسات پکېني ترسترگو کېږي تاسو درنو ته يې وړاندي کوم

سره تردې چې ماته يې په ټولګي کي کوم رسمي درس نه دی را کړي ولي ددرنو لیکوالانو بناغلي لسانس بنوونکي حاجي فضل محمد ((پنهان)) او بناغلي روح الله ((ساقيار)) چې اوس عرفان تخلص کوي نړۍ نړۍ مننه کوم چې دا کتاب ګوتی پخپلو نازینو لیکنو باندې ونازوه

ستا سودرنو دعا په هيله

په مینه

حاجي نوراحمد قران مل

دافغان يو نايتد اداري بنوونيز مرکز مسئول

د مناجاتو پیل

خدا ییسه سترگو او عمل ته مې حیا را
محبت پر لسه پسې دي په رشتیا را

چې مد هوش په یاران نه ستا کې بې هوش یم
داسې هوش مې په وجود کې هویدا را

په رندی به دمنصور غوندي در جار سم
زما په برخه د قاضي رسا فتوا را

جام دجم که مې دبرخي طالع اوسې
ستا بې مینې یې مستي ماته بې خوا را

پروت قران مې په سینه کې ستامش هوددي
قرانمل تل ته دجانان دلار رنیا را

خداییه ! ستا وملاقات لره سبب را
 داسبب کي خووار زړگئی مې مظر ب را

چي سم محوه ستا دمینی په جلوه کي
 دې جلوي ته مې دمینی خوړ ش ب را

دهوس خمی و باس مې لسه تنه
 په عوض یې د تقوای خواریه عین ب را

شور دمینی چي مستې پې په سینه کي
 داسی مینه زما په برخه داد ب را

چي حساب یې په دربار د غلامی سم
 قرانمل ته افتخار د دې منصب را

خداييہ ! ژوندمي دعاشقو پوه صفات را
برائت دي پرمي داندان دعرصات را

داده ژوند شپه له ژوند هيهات هيهات ځي
فهميدن يي زمما دزړه پور عرفات را

چي ترې پورته څه توبنه داخرت كرم
را پوه برخه دجانان دلا رنعمات را

ځالكي دخرابات دي نه رنكې بري
دي جو نگره كي ملنگ غوندي حيات را

زړه مي بندي ستا عشق په خاطر وكي
قرانمل ته ديارى رنگين صفات را

خدایه ! کره مي په عمل کي دناسوت را
رینبیتینوالي پزرزگرگي دملکسوت را

چي ارواح مي ستادبنبکلو مېلمنه وي
نناز نواز پپه وزرودجبروت را

شکسته نفس مي له طغنه په امان کړي
قبلېدل مي ستا په درکي دهاهوت را

چي يو ځواک سم وساتني دبشرته
په درياب کي حوصله ديوه حوت را

قرانمل دي سرردروپوري بندگی کي
بنه نجات دشیطانی له عنكبوت را

خدایه ! ستا خوبنی ته سترگی په رنگت را
چي ژړایي نه درېږي اسرار پست را

دایمان دتوازن په درلودو کي
دبړي رازمي پرفکر او پرمت را

خوف رجامي د مذهب دلار عصاده
په طاقت کي نور طاقت مي لت پر لت را

دامت مسلمه چوپړ لپاره
همراهان مي همرازان مي ست پر ست را

چي مفهوم د سړیتوب انسانان درک کړي
قرانمل لره یې پلان د جوړي کړت را

خداییه ! ستا داو لیاؤ دین مین میراث را
تینگ ایمان و وعیده آئین مین میراث را

دمحراب د خانقا مین اسستو گن کهری
سُرخ رویی په آخرت جبین مین میراث را

دملنگ په گدری په ژوند قانع یم
د حساب کتاب دفتر مبین میراث را

چي خیرات دي بندگی کي په هر وخت سم
دغازیانو په تولى متین مین میراث را

چي پیوست د قران منخ و مخته لولم
قرانمل یم لوست قران رنگین مین میراث را

لوييه خدايه! دميين غوندي رواج را
دشيطان توطيه مخ لره تاراج را

زما دمييني دقالب زرگي خالي دي
په کوگل کي مي دمييني روڼ سراج را

په عالم کي دناسوت چي دي پيدا کړم
شرافت بل ملکوت پشانې تاراج را

چي رنډې سي واري سترگي دخبليسو
داسي توان، داسي ايمان داسي امواج را

سرمي ايښي ستا دخوښي نذرانې ته
قرانمل ته ياد د وصل په سماج را

خداییه ! لاره مئی تاریکه رونه صباح را
 لسه هه ووا اولسه هه وس پاکسه ارواح را

خیرات خور دی دجانان دش فاعت سم
 داصفت مئی دزرگی پی په اصلاح را

نور دی پاته وی پی نابه بود جهان کی
 ما حقیر ته په خلاصون کی زره ملاح را

توره تبه په خسیس غمازاخته کپه
 ترې نجات ستا په کرم دیو سیاح را

رازدمین مئی دی ساتلی وی ترمنخه
 قرانمل ته خوار د عجز زیو فلاح را

خدایه ! زما د بنمن پر درد او پروخ وخواخ را
حوصله ، استقامت تندي پراخ را

چي زبیر غوندي د میني مدرسسه سم
د غمازو ورپتېدو ته مې طبيخ را

بشارت مې کړې د عقل خانقاه ته
په تمیز کي توپرونه په الاخ را

دُر گوهر چي د جانان پنبو ته انبار کړم
توان طاقت په جوړېدو د داسي کاخ را

د زرگي قاموس مې ډک په ایاتو کړې
وزرگي د قرانمل ته سړی سُراخ را

خداييه ! زره مـي لـه فضـولـه خـخـه وچ را
چـي رضـا دي وي پـکـنـي هـغـه لـالـچ را

زه عاجزه به هيڅکله ځان خلاص نکړم
ستا په فضل له گناهو عمل بچ را

خوږ مومن مـي کـږه پـه کـار د مومنانو
بـي ايمـانو ته تـونـد خـوـی پـشان د مـرچ را

پر حقه د بل مـي لاس لاس بـري مـکـږه
چـي مـي بل خـوري تـوان طـاقت مـي د خـپـل غـچ را

بند پر بند مـي ستا د در په خاکروب ناز که
قرانمل زره ته بـاورد مـينـي وچ را

لوييه خدايه ! سپي رقيب په فريبو پوخ را
په رنگه او په زاريو يې هر ترخ را

چي ايمان ، وجدان ، او زړه ترې په امان وي
د تگي ټولنه دامونه لڅخه پر لڅخ را

زما هم ستا بېله رحمته بل څه نسته
درحمت لري په کور کي او پر کڅخ را

سردې پروت وي ستا درحمت وليکنه ته
درحمت باران په ژوند باندې په څخ را

چي آئيني ددواړو سترگو مې رنې کي
قرانمل تل ته درنه دلاري ترخ را

لوييه خداييه! زره رو بنه شانه شپه او ورخ را
خوله گويانه په سستايه شپه او ورخ را

چي را توله كرم پر جونگره خوبې پلاره
دا سي توان په ژوندانه كي شپه او ورخ را

چي په صدرالمنتهي كي يې بورجل و
دهغه بنه كلي گاونده شپه او ورخ را

خان به شمار كرم دجهان له نازولو
دجانان دپيروي كره شپه او ورخ را

قرانمل دقراننه دلاري مله ته
خراكت او نازېده په شپه او ورخ را

خدایه! تاته بندھی کی قمر بند را
وفادار غوندي په لار کی دی سو گنند را

چي داپاک زړه مې له غیږه په امان وي
دجانان په پاکه مینه زړه کی بند را

پیروي مې یې په برخه در فاکرې
په ایشار کی مې دردونه په سمند را

چي بې شانې والا شان وجود دی هست دی
ستاله فضله له رحمته شه درمند را

په دریاب دقرانه مې زړه غوټه که
قرانمل ته دغفران دکور کمنند را

خدايه ستا په بنديگي کي مې کلک هوډ را
په ټولې دصلاخاؤ چابک هوډ را

دبې دردو ، دبې دردو کړو لپاره
وصيله نرمه دکړنې ځيرک هوډ را

چې خنثي يې کړمه صرف ستا ورضاته
داسې توان مې داسې کړوته هک پک هوډ را

زموږ ددي دجانان دلاري کړنې
رسېدو ته ددرياب دسمک هوډ را

قرانمل به سم سرشاره بنديگي کي
لار پر لاره دلته ون دمدرک هوډ را

پاکه خدايه ! دخلاصون دلار سـ فررا
دمردودو وړاندي زړه کي مـي شررا

چي ساحل دبندي دي طی کومه
دي تگلوري ته رښتونى دزړه سررا

زما دزړه ددایرې وانحنات ته
پاک هدف دپاک مسير په پاک وزرا

دمادي جهان دي ليري وي له کوره
دمعني غوندي کچکول کي مـي زپورا

زړه کچکول دلاس په لپه التجامي
قرانمل يم ستا په وړاندي مـي خم سررا

ستا دربار کي مي شيخ سر په رکوع څوږا
په نصيب کي د سلفو مي روغ بږا

چي سجده مي ملکوت غوندي ادا کړم
سټرگي د زړه مي خدايه پيرانگړا

خزانې به دي خالي نسي لسه فيضه
معاجز ته رحمتونه لپر لږا

چي دي نه مني، منل يې زړه کي ور کړه
نافرمانوته لار بنډود وړ دچو پړا

چي جانان مي شفاعت په ډاډ در خواست کړي
قرانمل لره عمل دداسي کړا

پاکه خدايه! په توفيق د بنډو پرواز را
دې پرواز کي بنه ملگري مي همراز را

دبـرزخ او ددورخ لـه اور مـي خـلاص کـرې
ستا خوبنـی رضـايت کـي خوږ اغـاز را

دموسـي دعـصـا غونـدي چـي لـابنـود وـي
دايـوب اسـتـقامت پـه اهـتـزاز را

زه خـليـل چـي دـخـليـل دـلار خـليـل سـم
دخـليـل غونـدي پـه اور کـي سـرفـراز را

دمعـراج دـيـار دروي پـه شـفاعت کـي
قرانـمل تـه پـاک قـران دزړه دمـسـاز را

لوييه خداييه! تـوان پـه در کـي ددر وږ را
چي معموري يې په طواف سم سفر سر ږ را

د بلال پشان احد — احد پر ژبه
چي خوښي دي وي پکښي هماغه خوږ را

خاموشي مي د حيا دلار خاصه کړي
د ښمنان د سفره په شورا او ږوږ را

توان مې مل کړي چي قربان دي له نامه سم
وربتېدو کي دستري يا دوام ډېر لږ را

سر دې پروت وي د جانان په نذرانه کي
قرانمل ته حق ندا، ندا د غوږ را

خدایه ! ستا ورضایت ته زیات سپاس را
په ازمون دبنده کی می سرپاس را

چي توانگرسم په خدمت ستاد مخلوق کي
رانه ليري دځناس دتسرس وسواس را

سترگي کښته په حيا ستا په شکران کي
دغفران زيري له ورايه څخه پاس را

قند نبات چي دپی مخو زره مجاز وړي
دې دنیا کي له همغو نه ایاس را

پل پرپل می دجانان د قدمو کړي
قرانمل ته دایمان دلاراساس را

خدايه ستا په بندگي کي مې زړه سرانې را
دشيطان وه وسواسي ولره نکرانې را

چي توانمند سمه ددين په لارو چارو
داسي هـوډ داسي ايمان داسي تـلابـنـ را

راڅه سرچي پورته نکرې نارواته
رقيبانو ته په زغم کي داسي گوانې را

دو عتصمو پر حبل مې لاس برکړې
ستاددين دپيروان دلاس وانې را

سردروېدوي په لاره دجانان کي
قرانمل يم په خولگي دشکران غابنې را

لوييه خداييه پيه مغزو کي ژوندي هوش را
شاهدان پيه ربنستينواله کي سروس را

چي مطرح سم پيه تولى دعاشقانو
داسي درد داسي لذت ميه هوش پرهوش را

دکوثر پر خنده سرور ته کچکول کرم
داسي رنگ داسي صهبا ميه نوش پرنوش را

ژوند پيه لپه دزمان ميه در سوغات دي
په سرور کي يي را زونه دمئ نوش را

نذرانه دته ر غوبني پيه لحد کي
په تعويض يي قرانمل ته ويين خسروش را

خدايه! خوي کي دمومن پرمخ اخلاص را
ددورخ له اورتونونو ممي تن خلاص را

چي په روي يي ستا په درکي مقبول اوسم
بس رفیق په اخرت ابن وقاص را

په رتبه کي دسلفو دمريو
معاجزه ته يو بنکلي مکان خاص را

چي يي زړونه ستا په نوروي پريوله سوي
داسي خلگ داسي ژمن بنايسته اشخاص را

سرمي خم ستا و خدايي لره پاک خدايه
قرانمل يم په شکران ممي زړه رصاص را

خدایه ! زړه کي دایمان بنایسته بیاض را
وعالم ته دفايیدې عمل فیاض را

دا شیخ سرمي بېله تابل ته ټپت مکړې
بندهگي کي یو هوډ من تکره فراض را

چي دریاب دبندهگي کي ستري نسیم
داسي تن داسي وجود مي دحواض را

په رنگینو و تجلو و دطریقو کښي
سرڅمي مي وظیفه کي دریاض را

چي تو پیر دښو او بدو په کواي سو
قرانمل ته دتمیز داسي مقراض را

خدا يسه! ستاددين په چارو کي احتياطا را
په تعمير کي دارکانو زره محطاطا را

کلمه مي دوحدهت پر خوله جاري کړه
صادق زره دسياه ختلو پو پر رباطا را

يم روان زه بهي تونبهي دمرگ و خولي ته
ستا پر فضل پر کرم باندي ميقاتا را

خوار رنخو زره ته درمل دغفران غواړم
دجانان په پل يوني کي مي صراطا را

چي شاهدي په اخرا کي ستا کلام سي
معاجز ته برائت له پرافراطا را

خدایه! حق دین می مدام محفوظ را
د دین چاروکی تعمیل دوام محفوظ را

ستا د دین پر صراط پل می پورته کړی
و عاجزه ته مقصد مرام محفوظ را

نه دولت او نه متاع لرمه خوښه
له عذابه می وجود مقام محفوظ را

مسافر د بل ولات سبا پر تل ویم
د قران په ملگري می کام محفوظ را

بپله اوښکوخه تحفه تاته سوغات کړم؟
قرانمل ته دمطلب و ب صیام محفوظ را

خداييه ستا په ارشاد اتو مـي سـمـاع را
ستا د ديين په اموراتو مـي اطـلاع را

را په برخه كـرې بريـاوـي دنـكيـو
له انوارو مـي ايـمان لـره شـعاع را

چي سر كـنـبـر د مـ ستا د ديين په چـو پـره كـي
له بد لارو هـم نشـيـنو مـي و د اع را

په مطاف كـي د كـعبـي مـي پـنـبـي تـهـا كـي
په قـسـمـت كـي د لـپـد لـو يـي مـتـاع را

د كچكـول پـشـانـي لـپـه در واري ده
قرانمـل تـه د جـنـت د كـنـت زراع را

خدايه ! فڪر ته ميهي هر ڪله نبوغ را
په نبوغ ڪي تر هڏف پوري بلوغ را

چي ميهي ڙبهه په رښتيا ويو گوي او
الامان نجات په هر وخت له دروغ را

په چوپړ ڪي دسلفو چي ستو مان سم
له بد لارو او بد مرغو ميهي فروغ را

چي وجود ميهي وقايله له بېرنگي سي
ستا په لاره ڪي دحق دلار دبلوغ [1] را

دقران ياري ميهي تالره رسد ڪري
له مڪار شيطانه هر وختي شلوع را

لوييه خدايه! ژوند مي ستا خوښي كي لفره
دايمان دروښنايي ډېوه پرر كفره

چي رتلي وي مدام مي له وجوده
اماره نفس مي مايوسه په غف غف را

تحرر كي يې دشيطان ځيني نفي كره
دشيطان پلان په وړاندي زمماضعف را

په څه ډول چي انسان ته دي تپاكلي
معاجز ته په هغه شانې شرف را

دطه او ديس په رفاقت كښي
قرانمل ته ديارانو تنظيم صرف را

خداییه ! زغم او حوصله مئی د صدیق را
بې چوپان رمې ته مشر یو طارق را

چي تارگیت • دلار روان پر بله خوا کرم
دملعون له لاري بله خوا طریق را

چي راټول دا خوار مومن او لس بل ځل سي
پر داغه سي کرنو مالره توفیق را

چي محروم دي ستا درحیم له کرمه
شرمېدلي سي غمازلکه زندق را

دقران دبرکت په استانه کي
قرانمل ته دتسلیم بنایسته تشویق را

لويسه خداييه! دربنه تون دلارا دراڪ را
پر شيطان دغلبه مې زير خواڪ را

چي سينه مې په ذڪرو نو ستا توده وي
داسي تان دشمنه کرانې دکړنې واک را

دجليل په روي جليل ربه غفران كړه
ستا دين پر دبنه من هر وختي تاراڪ را

چي دستونزو منخ كي ژوند په حوصيله كړم
ددرياب په تل كي ژوند مې دسماك را

چي په مغز كي مې ټاكي خاي اشغال كا
قران مل ته دقران نصوص بنه پاڪ را

خدایه! بل یو مبتکر سید جمال• را
دمسلم امت یو والی پر او بال را

دمحمد پشان چي زغم لري په زړه کي
وحجاج ته د زمان مو دا سي سيال را

دموسي او د طارق په سر لاري کي
عتبه غوندي اسلام لره جنرال را

چي تحليل او تجزيه منصفانه کړي
دمعني، مادي تر منځ مو پوتنسيال را
د ډاکټر عبدالغفار په استعداد کي
قرانمل ته د ساينسي جهان کمال را

• په پورته شعر کي يادسوي نومونه عبارت دي له سيد جمالدين افغان، محمدابن قاسم، حجاج ابن يوسف، موسي ابن نصير، طارق ابن زياد، عتبه ابن مسلم، ډاکټر عبدالغفار کاکړ؛ پوتنسيال، د فزيک د قانون هغه ظرفيت چي برقي تفاوت ثابتوي

خداییه! خوی، عادت، کردار نرم صمیم را
ببې سالاره قافلې ته پوه زعمیم را

چې داخوا را اولس را ټول پریو که ټول سې
یو ټاټوبی مو ازاد، اباد، ترمیم را

چې یو څوک مو بې موجوده اورکې سوځي
دې دښمن ته دخواریو مو وجهیم را

چې سیلان سو د نړۍ دا ولسونو
هر افغان په ابادیو کې سیم را

چې منبر، توره، قلم، قران نښان وي
قران مل په کلیماتو زړه نعیم را

خدايه ! سرخم ستاپه درکي په هران را
په کچکول دعاجزی کي مې غفران را

چي مخ تور نسیم په لو ورخ دمحشر کي
رڼې سترگي پر ديدار مې دجانان را

چي جواب ((لتسئئن)) لره بشپړ کړم
ذکوات ، تمیز په غېږ کي دشکران را

کجروي را خڅه ليري په ميلو کي
مسستقيم صراط پر لاره دخوبان را

قرانمل سرمي قربان تر قرآنه کړه
دقران په لارښوونه روح روان را

خدايه! هرځاي کي ددين مختوري، کون را
چي گونگي په خوله وي هروخت يې بې بون را

چي برلاسي په ايمان سمه پر باندي
داسي وعظ دخولگي دژبي سون را

تجربيه دژوندانه مه مي سي خواکمنه
په تحقيق او خراکت کي داسي چون را

چي مي غشي دربنتون په نښان درومي
درش تيا لپنډي پشانې ملاد نون را

قرانمل په بندگي درته سرخم يم
پاکه مينه، پاکه مېنه ايمان رونا

خدای دو مـره تـوان مـی هـر و خـت پـر او پـر او را
چـی سـم سـتـری د مـخـلـوق خـوی د سـر او را

عقاید مـی مـنـزه لـه غـیـر و سـا تـه
پـر اـیـات حـدـیث تـو حـیـد یـقـیـن د کـر او را

پـر مـذـهـب مـی د نـعـمـان خـو شـحـال زـر گـی کـر ه
فـکـر خـلـاص لـه تـز لـزل او ا نـد پـنـنـو را

د خـسـیـس ا بـلـیـس هـر و خـت مـلـامـتـی تـه
ژ بـغـر ا نـد ه خـولـه گـویـا پـه گـفـتـگـو را

د قـر ا ن نـصـو ص مـی نـقـش پـر هـد فـو د ی
قـر ا ن مـل تـه د قـر ا ن تـو ا ن د سـا تـو را

خدایه! ستا چي وي رضا هماغه خای را
په قضا کي مې رضا پر فکر و رای را

د مسلم امت پدې حساس پړاو کي
د علم پورته کېدو ته توان همای را

چي لاریون مې د هدف پر حیف ولاړ نسي
د غماز ورتېدو ته هوۍ و ههای را

سرمې جار ستا تر ازل ابد مالک ه
ختمه مې پرایمان د ژوندون پای را

پر شتې د سوال جواب چي سي خوش حاله
اسانې وقرانمل ته هغه خای را

د ليکوال لنډه پېژندنه:

نوم: حاجي نوراحمد (قران مل)

د پلار نوم: حاجي عبدالحميد (کاکړ)

اصلي مېنه: کندهار ښار څلرمه ناحیه (باميزو کوڅه)

اوسنی مېنه: کندهار ښار لسمه ناحیه (کارته معلمين)

زده کړي: د متوسطو ديني، اداري، تدريسي زده کړو ترڅنگ په ۱۳۸۲ لمریز کال کې د کندهار د عالي دارالمعلمين د اجتماعاتو په څانگه کې له ۱۴ ټولگي څخه فارغ

چاپ سوي اثار:

- 1. ادبي ډېوه نثري تحقيقي ليکنه
- 2. زما غوښتنې نثري ټوټه يزه ليکنه
- 3. ايا غريبک پېژنی؟ نثري تحقيقي ليکنه
- 4. نېکي نثري تحقيقي ليکنه
- 5. د غريبک خزانه نثري تحقيقي ليکنه
- 6. داوښکو بهير آزاد او مقيد و شعرونه
- 7. خطاب مقيد شعرونه
- 8. د يادونو ځولۍ آزاد او مقيد شعرونه
- 9. خطوط و اقلام ترتيب، سمون او سريزه
- 10. پښتولنډۍ او غاړي ترتيب، سمون او سريزه
- 11. ستوري ستوري يادونه ترتيب، سمون او سريزه
- 12. تاند يادونه ترتيب، سمون او سريزه
- 13. زروړانگه مجله پرله پسې شپږگني
- 14. د پارکوډولۍ ترتيب، سمون او سريزه
- 15. لمړين کلۍ د جاپان هيواد سفرنامه
- 16. ريښتونۍ استازۍ نثري ليکنه
- 17. مناجتونه همدا ليکنه

پای

Download from: aghalibrary.com